

לרצות נשים

אנדריאה לונג צ'ו

מקובל כיום לחשוב על מגדר כעל ביטוי של זהות, לא של תשוקה: מגדר הוא מי שאת, לא מה שאת רוצה. תומכי זכויות הטרנס אימצו את התפיסה הזאת כדי להרגיע את החשד שמעבר מגדרי נועד להשיג משהו, כמו כסף או סקס, אבל ספק אם מישהי מאיתנו עוברת את התהליך רק כדי "להיות" אישה באיזה מובן מופשט. בטח לא אני; אני עברתי בשביל רכילות ומחמאות, ליפסטיק ומסקרה, בשביל לבכות בסרטים, בשביל מכנסוני ג'ינס וחזיות ביקיני. כל פמיניסטית מדירת-טרנסיות תספר לך שאלה מחלצותיה של הנשיות הפטריארכלית, והצדק יהיה עימה. אבל זאת הבעיה עם תשוקה: בדרך כלל אנחנו לא רוצות את מה שאנחנו אמורות לרצות

אוקטובר 2020

עם בשבוע, במשך סמסטר אחד בתיכון, שוחררתי מוקדם מהלימודים ועליתי על האוטובוס של נבחרת האתלטיקה לצידן של חמש-עשרה שחקניות כדורעף במכנסונים וחולצות ספורט עם חצי שרוול. הייתי הבן היחיד.

מדי פעם, אחת הבנות שלא הספיקה לפשוט את התלבושת האחידה של בית הספר הייתה מתנצלת ומתחפרת בין שני מושבים כדי להחליף למדי הקבוצה הכחולים-כהים. לטובת תיקוני מלתחה פעוטים יותר התבקשתי פשוט לעצום עיניים. תיאורטית, כולן היו מרוכזות במשחק שלפנינו, שבו תפקידי - כאחראי הרשמי על רישום התוצאות - היה להזיז מספרים הנה והנה על גבי טבלה ענקית בעוד הבנות מזנקות, צוללות ומנחיתות בעוצמת נעורים גולמית. אבל בדרך חזרה מהמשחק, לעיתים קרובות לאחר שעצרנו להצטיידות במזון מחלפים שמנוני, המשמעת תמיד התרופפה. הבנות התרווחו אל תוך ערטול תמים, ומבעד לחולצות שנשלפו ממקומן הציצה גופייה צמודה או רצועה של חזיית ספורט. הן שוחחו ביניהן, בגילוי לב תשוש של אחר משחק, על בנים, סקס וחטאים אחרים; על טעם טוב ודם רע, ועל תשוקות קטנות, מחודדות. ישבתי, הקשבתי, והמתנתי בסבלנות לזרם החשמלי הסורר שחלף מפעם לפעם בין כתף חשופה לרעותה בערבו של יום שלישי רגיל מכל בחינה אחרת, בעוד האוטובוס עושה את דרכו בחזרה ממדינה רפובליקנית אחת לאחרת.

האמת היא שמעולם לא הצלחתי להבחין בין הרצון שלי להיות עם נשים ובין הרצון להיות כמוהן. במשך שנים החזיקה התשוקה הראשונה את השנייה בין שיניה, כמו כמוסה שמסוכן מדי לבלוע. עכשיו אני גורפת את קרקעית הים של ילדותי בחיפוש אחר רמזים טרופים לעתיד לבוא, ונסיעות האוטובוס הללו הן הדבר הלסבי ביותר שעולה ברשתי. מן הסתם לא היה בהן שום דבר לסבי במיוחד; הרי ספורטאים תיכוניסטים נוהגים חדשות לבקרים למחוץ את ההומו-ארוטיקה הפועמת בליבו של כל ספורט חד-מיני תחת סוליות הפקקים של ההכחשה. אלא שלי אין אפשרות להיות בררנית; אני להוטה מדי לגלות לפחות זיכרון לסבי אמיתי אחד בין חורבות חייו של הנער הסטרייט המפוחד שהייתי, בין הריסות העבר שתמיד יהיה עָבְרִי. המתחרה היחיד הוא זכרה של התאהבות הבוסר בחברתי הטובה ביותר, נערה עצובה עם קול עמוק שקנתה בגדים בחנויות "הוט טופיק" וניסתה כמיטב יכולתה - כפי שהבנתי רק כעבור שנים ארוכות - לדמות לשיין מהסדרה "ישנן בנות". יום אחד היא הודיעה שיש לה סוד לספר לי אחרי הלימודים; כל היום אחזה בי בחילה מרוב תקווה שהיא עומדת להתוודות על אהבתה. מאוחר יותר, בטלפון, אחרי פאזזה ארוכה ועמוקה כמצולות, היא אמרה לי שהיא לסבית. "חשבתי שאולי תגידי את זה", עניתי ובלעתי את הבכי. אחרי עשור שבמהלכו אבד כל קשר בינינו סימסתי לה. "לפני שבוע הבנתי שאני טרנסית", כתבתי. "יצאת מהארון בפניי לפני כל כך הרבה שנים. רציתי להחזיר טובה".

כמה חודשים לאחר מכן התחלתי לתרגל קורס לתואר ראשון, וקראתי בפעם השנייה בחיי - אך בפעם הראשונה כאישה - את **מניפסט החלאה** (*SCUM Manifesto*) של ואלרי סולאנס (Solanas). **מניפסט החלאה** הוא כתב פלסטר פמיניסטי מרושע ומענג הקורא להדחתם המהפכנית של כל הגברים; סולאנס פרסמה אותו בהוצאה עצמית ב-1967, שנה לפני שירתה באנדי וורהול בקומה השישית של בניין דקר בניו יורק. תהיתי מה הסטודנטים יחשבו על הספר. בשירותים לפני השיעור, בעודי מתקנת את השפתון שלי ומתעסקת בשיער, ניגשה אליי צעירה פיקחית ונמרצת שישבה בצד ימין בכיתה. "אהבתי נורא את הקריאה בסולאנס", היא אמרה, נפעמת. "לא ידעתי שזה משהו שאפשר ללמוד באוניברסיטה". פניתי לעברה בבלבול: "את מה לא ידעת שאפשר ללמוד?" "פמיניזם!" היא ענתה בחיך ענק. בכיתה הצצתי במחברת שלה וגיליתי שהיא מילאה את העמוד במילה "חלאה", רשומה שוב ושוב ברֹך בארוקי מהסוג השמור בדרך כלל לשם של אהובה.

גם אני נדלקתי על פמיניזם באוניברסיטה. גם אני נמלאתי התרגשות עם גילוייה החשאי. לכדתי אותה במבטי כשהיא ישובה בצידו השני של חדר מעונות צפוף שבחללו החשוך פועמות מוזיקה אלקטרונית וכוונות עמומות: בחורה רגועה, בטוחה בעצמה, מתנשאת קצת, בעלת כוח כבידה שכל גוף קרוב נכנע בפניו. פמיניזם הייתה קולית ללא מאמץ, מגניבה מכדי להתעניין במישהו כמוני, שמרוב חרדה חברתית לא הצליח אפילו לנהל שיחות טלפון עד סוף התיכון. חוץ מזה, שמעתי שהיא יוצאת רק עם בנות. אי לכך גזרתי על עצמי להעריץ אותה מרחוק. כתבתי טוקבקים זועמים לתחקירי עיתון הסטודנטים שבהם נחשפה השערורייה התורנית במסיבת אחווה. לקחתי קורס בלימודי נשים שנכח בו מלבדי רק גבר אחד. קראתי נואשות, משולמית פיירסטון ועד מגזין **ג'זבל**, וגם כתבתי: מחזות ביזאריים, מלאים ניבולי פה על תרבות האונס, בהם אחד שבו המלאך גבריאל נושא מונולוג שהיה חורך את לשונו של דייוויד מאמט בתוך פיו מרוב טינופת; וגם שירה מכוערת, מוזרה, בכיכובה של דמות שכינית בשם "הפרולטריון ההרמפרודיטי היפהפה". לא רציתי לדבר או לחשוב על שום דבר חוץ מפמיניזם. כשבאתי הביתה

לביקור, אימי ואחותי התעצבנו והסבירו לי שאין לי מושג איך זה להיות אישה. אבל התאהבות היא התאהבות, ואם כבר, היא רק התחזקה עקב ההכרה שפמיניזם, כמו כל הבנות שרציתי אי פעם, טובה מדי בשבילי.

בשנה השלישית לתואר הראשון, לבדי בקרון רכבת מעל האיסט ריבר, קראתי לראשונה את **מניפסט החלאה**. הוא סחרר אותי: הגרנדיוזיות, ההתפלמסות הקשוחה, הסגנון החשוף והעסיסי שבו היה חדור כולו. סולאנס הייתה מגניבה בטירוף. בקריאה חוזרת הבנתי שלא מדובר במקרה. כך נפתח המניפסט:

היות שהחיים בחברה זו הם במקרה הטוב שעמום גמור, והיות ששום היבט בחברה אינו רלוונטי לנשים, לא נותר לנשים אכפתניקיות, אחראיות ושחרות ריגושים אלא למגר את השלטון, לבטל את מערכת הכסף, לכוון מיכון מלא ולמוטט את המין הגברי.

מה שבולט כאן אינו הקיצוניות, המהפכנית כשלעצמה, אלא האופן שבו סולאנס מצדיקה אותה: כלאחר יד. החיים תחת העליונות הגברית אינם דכאניים, נצלניים או בלתי צודקים: הם פשוט משעממים תחת. עבור סולאנס, ששאפה להתפרסם כמחזאית, הפוליטיקה מתחילה בשיפוט אסתטי, מכיוון שעבורה "זכר" ו"נקבה" הם במהותם סגנונות, אסכולות אסתטיות יריבות שניתנות לזיהוי באמצעות פאלטות של שמות תואר נלווים. גברים הם חששנים, רדופי אשמה, תלותיים, נבובים, סבילים, חייתיים, חסרי ביטחון, פחדנים, קנאים, שטחיים, קלי דעת וחלשים. נשים הן חזקות, דינמיות, החלטיות, אמיצות, שכלתניות, עצמאיות, בטוחות בעצמן, רעות, אלימות, אנוכיות, חופשיות, שחרות ריגושים וחוצפניות. מעל הכול, נשים הן מגניבות וגזעיות.

אך כשקראתי שוב במניפסט לפני השיעור הופתעתי לגלות שעם כל שנאת הגברים המהוללת שלה, סולאנס אינה קפדנית במיוחד בכל הנוגע להשמדת המין הגברי. ראשית, הנשים החופשיות והמגניבות של חיל הרגלים המהפכני SCUM (בשלב כלשהו המונח פורש כראשי תיבות של "האגודה לחיתוך גברים", אף שהביטוי אינו מופיע בשום מקום במניפסט עצמו) מוכנות לחוס על כל גבר שיבחר להצטרף ל"חיל הסיוע הגברי" של הארגון ולהכריז על עצמו כ"קקה, קקה שפל ועלוב". שנית, הגברים המעטים ששרדו את המהפכה יורשו להתמקמק לאיטם על סמים או בבגדי נשים, לרעות בשדות או להתחבר למערכת אלקטרונית שתאפשר להם לחיות בעקיפין את חייהן של נקבות רבות פעלים. ויש גם את זה:

אילו היו הגברים נבונים, הם היו הופכים כל אבן במאמץ להיהפך לנשים אמיתיות, הם היו משקיעים במחקרים ביולוגיים נרחבים שיאפשרו להם - באמצעות ניתוחים במוח ובמערכת העצבים - להפוך לנשים בנפש כמו גם בגוף.

השורה הזאת העתיקה את נשימתי. עלה ממנה חזון של טרנסקסואליות כבדלנות, דימוי של מעבר מגדרי מזכר לנקבה לא רק כוויתור על הגבריות, אלא כגט כריתות מהגברים בכלל. המעבר המגדרי, כמו המהפכה, מתנסח כאן מחדש במונחים אסתטיים, כהחלטה שנשים טרנסקסואליות מקבלות לא על מנת "לאשש" איזו זהות מגדרית שנולדו עימה, אלא משום שאין דבר יותר מטומטם ומשעמם מאשר להיות גבר.

אולי הגזמתי עם הפרשנות. ב-2013 בוטל אירוע הוקרה שתוכנן בסן פרנסיסקו לרגל 25 שנים למותה של סולאנס, לאחר מאבק מר שפרץ בעמוד הפייסבוק של האירוע סביב מה שרבות פירשו כטרנספוביה הבאה לידי ביטוי בכתביה. טרנסית אחת תיארה את ההטרדות שסבלה במרחבים קוויריים מידיהן של פמיניסטיות רדיקליות שרפררו לסולאנס כמעט באותה תדירות שבה אזכרו את ג'ניס ריימונד (Raymond), שספרה (1979) *The Transsexual Empire: The Making of the She-Male* הוא קלאסיקה של פמיניזם אנטי-טרנסי. אחרות יצאו למתקפה. מירה בלוות'ר (Bellwether), יוצרת *Fucking Trans Women*, פאנזין הפאנק שלימד את העולם מאפינג מהו, כתבה פוסט ארוך שבו הציגה את הסתייגותה מהאירוע ותיארה את **מניפסט החלאה** כ"אולי הדוגמה האיומה והרעילה ביותר של שיח שנאה פמיניסטי-לסבי" שנוצרה אי פעם. עוד היא מאשימה את סולאנס במהותנות ביולוגית מהסוג הגרוע ביותר, על סמך פנייתה לגנטיקה: "הגן Y (זכרי) הוא גן X (נקבי) לא שלם, כלומר יש בו מערכת כרומוזומים לא שלמה. במילים אחרות, הזכר הוא נקבה לא שלמה, נפל מהלך, הפלה שהתרחשה בשלב הגנים". בעיני בלוות'ר זוהי הוכחה ניצחת לכך שכל מה שנאמר **בחלאה** אודות גברים נאמר גם על טרנסיות.

אבל ההאשמות האלה תמוהות. תיוגה של סולאנס כ"פמיניסטית לסבית" מצביע, בשוגג, על זיקה לקבוצות לסביות כמו Lavender Menace, שהשתלטו לזמן קצר על "הקונגרס השני לאחדות נשית" ב-1970 כדי למחות נגד הומופוביה בתנועת הנשים ולהפיץ את הקונטרס הקלאסי שלהן "The Woman-Identified Woman". אך סולאנס לא הייתה לסבית פוליטית ובוודאי לא פוליטיקאית לסבית. לכל הדעות, היא הייתה אישה בודדה ומוזרה, סופרת כושלת ועובדת מין שלפעמים הזדהתה כלסבית אך תמיד דאגה קודם כול לעצמה. בהקדשה למחזה הפרוע שלה *Up Your Ass*, משנת 1965, נכתב: "מחזה זה מוקדש לי, על שום היותי מקור איתן של כוח והשראה, שבלעדי נאמנותי, אהבתי ואמונתי מחזה זה לא היה נכתב לעולם" (המחזה, ששמו המלא הוא **בתחת שלך, או: מהעריסה אל הסירה, או: המציצה הגדולה, או: מתוך הרפש**, הוא זה שסולאנס ניסתה לשדל, ולאחר מכן להכריח, את אנדי וורהול להפיקו).

ובאשר לגנטיקה, אני מבינה שהכפשת שמו של כרומוזום ה-Y שלי אמורה להעליב אותי. אבל במלוא הכנות, אני מתקשה לשים זין על הנכס הזה, שיקר לי בערך כמו תו קניה בשווי 15 דולר מבלוקבאסטר. האמת היא שאם קשה לקוראת בת זמננו להבחין בין גברים לטרנסיות בטקסט של סולאנס, זה לא משום שסולאנס חושבת שכל טרנסית היא גבר; אם כבר, היא סבורה שכל הגברים הם טרנסיות בארון. כשהיא מסננת שזכרות היא "מחלת חסר", אני נזכרת בטרנסיות שמאבחנו את עצמן, רק חצי בצחוק, כחולות בהרעלת טסטוסטרון. כאשר היא נוהמת שגברים הם "תאונה ביולוגית", אני שומעת בסך הכול את הטענה הסבירה בהחלט שכל גבר הוא, פשוטו כמשמעו, אישה שנתקעה בגוף הלא נכון. זה התסביך שמכונה **במניפסט החלאה** "קנאת פוס": כל הגברים סובלים ממנו, אם כי מעטים ביניהם מעזים להודות בכך, מלבד ה"מתרוממים" ו"מלכות הדראג" שבהם סולאנס רואה את האומללים פחות שבחבורה. מכאן נובעת הגישה שאותה היא מציגה באמצעות מיס קולינס, אחת משתי מלכות הדראג השנונות המאצילות מנוכחותן על דפיו המלוכלכים של **בתחת שלך**:

מיס קולינס: רוצות לשמוע סוד? אני שונאת גברים. הו, למה אני חייבת להיות גבר? (פניה אורות..) אתן יודעות מה הייתי רוצה יותר מכל דבר אחר בעולם? להיות לסבית. אז יכולתי גם להיות עוגה וגם לאכול אותה.

אולי בלוות'ר שוב תאמר שאני נדיבה מדי, אבל נדיבות היא הדרך היחידה לגשת אל טקסט רותח למגע כמו **מניפסט החלאה** - קונטרס שקורא לרצח המונים, וחמור מכך, לפגיעה ברכוש. הרי מי שהצטערו על ביטול אירוע ההוקרה לא הביעו בכך את הסכמתן עם תוכניותיה ארוכות הטווח של סולאנס להשמדתו המוחלטת של המין האנושי (נשים בכלל זה) או עם ניסיונה לרצוח את האדם שצייר פחיות מרק. כפי שמספרת בריאן פאס (Fahs) בביוגרפיה של סולאנס שפרסמה לאחרונה, הירי היה הקש ששבר את גבו של הגמל שנודע בשם "ארגון הנשים הארצי" (NOW), שעל אף ינקותו - הוא נולד רק שנתיים קודם, ב-1966 - כבר סבל מפיצולים סביב שאלת ההפלות וסוגיית הלסביות. בעוד הפמיניסטיות הרדיקליות טי-גרייס אטקינסון (Atkinson) ופלורנס קנדי (Kennedy) ביקרו את סולאנס בכלא - קנדי אף הסכימה לייצג אותה בהתנדבות - נשיאת NOW דאז, בטי פרידן (Friedan), מיהרה להרחיק את הארגון מבעיה שמבחינתה היה לה ללא ספק שם: היא שלחה לקנדי מברק ובו דרשה "לחדול מיד מכל קישור בין NOW ובין ואלרי סולאנס". בתוך שנה עזבו קנדי ואטקינסון את הארגון על מנת להקים קבוצות רדיקליות יותר לכאורה, המפלגה הפמיניסטית ותנועת 17 באוקטובר. כך גם לאחר ביטולו של האירוע לכבוד סולאנס ב-2013, חבורה שביקשה ליישב את מחלוקת הפייסבוק פנים אל פנים התכנסה לאירוע-בת בשם "אנו, עם הרגשות המסובכים בנוגע לוואלרי סולאנס".

הנקודה היא שהמחלוקת סביב מורשת סולאנס היא כבר קלאסיקה פמיניסטית, תוצר של הרגל אינטלקטואלי רחב יותר שעליו נשענות ביקורות כמו זו של בלוות'ר, קרי מה שמכונה "היסטוריוגרפיה פמיניסטית", על כל גליה, ארגוניה וכנסיה האגדיים. כל פמיניסטית טובה נושאת, עמוק בתוך החזייה הבוררת המשמשת לה פֶּלֶב, את רקמת התארים שבאמצעותם אנו מספרות זו לזו סיפורים על עצמנו ועל תולדותינו: רדיקלית, ליברלית, ניאו-ליברלית, סוציאליסטית, מרקסיסטית, בדלנית, תרבותית, תאגידי, לסבית, קווירית, טרנסית, אקו-, הצטלבותית, אנטי-פורנו, אנטי-עבודה, פרו-מין, גל ראשון, שני, שלישי, לפעמים אפילו רביעי. הסיפורים האלה אולי קשורים פחות ב"מה שקרה באמת" ויותר במה שפרדריק ג'יימסון (Jameson) כינה פעם בשם "ה'רגש' של הצורה ההיסטוריוגרפית הגדולה" - כלומר, הסיפוק הנובע מהרכבתה של תערובת נתונים אמפיריים לכדי קשת היסטורית אלגנטית, שבה כל דבר קרה מכיוון שלא היה יכול לקרות אחרת.

הקביעה שהסיפורים הללו כמעט אף פעם אינם "אמיתיים", אם כן, אינה זהה לאקסיומה הקובעת שכדי למיין יצורים חיים צריך קודם לפחלץ אותם, אף שקשה להכחיש כי מושאי החקירה האינטלקטואלית שלנו חומקים תמיד מהקברים שבהם נטמנו, כמו זומבים בסרט דל תקציב. מה שאני רוצה לומר הוא שתפקידן העיקרי של יצירות תרבות, ומניפסט החלאה בכלל זה, איננו לשמש כמזכירה אלקטרונית למענה על שאלות ההיסטוריה. בראש ובראשונה הן מספקות לנו הזדמנות להרגיש משהו: לכייל את עוצמת התשוקה או את צפיפות האריג של הפנטזיה, לפרטט עם רגשות חדשים או לחדש את נאמנותנו לרגשות ישנים. כפמיניסטיות וכבנות אדם אנו קוראות וצופות בדברים, מהיסטוריה פוליטית ועד

תרבות פופ, כי אנחנו רוצות להשתייך לקהילה או לציבור, או כי אנחנו לחוצות בעבודה, או כי אנחנו מחפשות ידידות או אהבה, או אולי כי אנחנו מחפשות דרך להרגיש פוליטיות בעידן ובתרבות המתאפיינים בחורבנם של כל הסיפורים הישנים והיפים של ההיסטוריה.

אם כן, כאשר בלוות'ר מוקיעה את **מניפסט החלאה** כ"פסגת השנאה של הפמיניזם בן הגל השני והפמיניזם הלסבי", ההוקעה היא כלי בשירותה של אכזבה פוליטית מזן שפמיניסטיות נהנות לטפח ביחס לדורות קודמים של פמיניסטיות. לפי גרסה זו של הסיפור, הפמיניזם של פעם הדיר טרנסיות. היום הוא לומד להכיל אותן, ובעתיד הוא יעניק להן מקום מרכזי. סבירותו של הסיפור הזה נשענת במידת מה על הרוויזיוניזם ההיסטורי המפוקפק קמעה הגלום בכינוי "פמיניסטית רדיקלית מדירת-טרנסיות", או בראשי תיבות, TERF. כמו רוב הזרמים בפמיניזם, הטרפיות אינן מאורגנות במפלגה או בחזית מאוחדת, אך לאמונותיהן המגוונות יש מכנה משותף אחד: דחיית הסברה שטרנסיות הן נשים. הן מתרעמות על המונח "טרפיות" ורואות בו שם גנאי - טרוניה שהייתה ראויה לבוז אלמלא הייתה גם נכונה, במובן שבו כל מונח המתאר דעה קדומה ומגונה הוא בהכרח שם גנאי. הבעיה האמיתית עם המונח היא אחיזת העיניים ההיסטוריוגרפית הכלולה בו, קרי, ההנחה המובלעת והשגויה שטרפיות הן פמיניסטיות רדיקליות מזן מיושן ועיקש שאינו טורח להתעדכן ושפספס לגמרי את הגל השלישי. כך אפשר לדמות אותן למעין אנכרוניזם חי שדרכו ניתן ללמוד על העבר, ממש כפי שאנתרופולוגים אירופיים דמיינו פעם ש"חברות פרימיטיביות" שייכות לשלב קודם של התפתחות הציוויליזציה שכמו נלכד והשתמר בענבר.

למעשה יהיה מועיל יותר לדבר על הטרפיות בהקשר של האינטרנט, שבו ברית של בלוגריות מורדות, ובהן מייגן מרפי (Murphy) מ-Feminist Current ולינדה שאנקו (Shanko) מ-GenderTrender, מכלה את ימיה בירי פתיונות קליקים עלובים לעבר פתחי הפליטה של האימפריה הטרנסקסואלית. הקרבות האמיתיים מתחוללים בטאמבלר, וכלי נשקם הם תגובות, ממים ודוקסינג; אפשר למשל למצוא חשבונות טאמבלר שמוקדשים אך ורק לזיהוין של משתמשות טאמבלר אחרות כ"פמיניסטיות ביקורתיות מגדרית", כפי שהטרפיות מכנות את עצמן. הסכסוך הזה מסובך בקווי המתאר של המדיה החברתית - במיוחד טאמבלר, טוויטר ורדיט - לא פחות משהוא קשור במאבק אידיאולוגי גדול כזה או אחר. כאשר תת-תרבות כלשהי מאמצת פוליטיקה קיצונית, במיוחד ברשת, הפיתוי לזהות את הפוליטיקה כליבה הפועם של אותה תת-תרבות עלול להוליך שולל. כדאי להרהר באפשרות שהטרפיות, כמו זרמים מסוימים ב"ימין האלטרנטיבי", מוגדרות פחות באמצעות האידיאולוגיה הפוליטית שלהן (מסוכנת ככל שתהיה) ויותר באמצעות יחסן המורכב - והמרתק, יש להודות - לפרקטיקה המכונה הטרלה. את ההכרעה בסוגיה אותיר לאנתרופולוגים של העתיד, לאחר שיפתרו את בעיית המחקר האתנוגרפי הדיגיטלי.

מובן שטרנספוביה פמיניסטית, ממש כמו עליונות לבנה, איננה תופעה שמוגבלת לרשת. בין הפמיניסטיות של הגל השני היו כאלה ששנאו טרנסיות ופחדו מהן ממש. כמה מהן אפילו התפרסמו, ובהן הפמיניסטית האוסטרלית ג'רמיין גריר (Greer), מחברת רב המכר *The Female Eunuch* משנת

1974. מעטות הן הטרפיות שיודעות לעקם את האף בסטייל כמו גריר. כך היא תיארה מפגש עם מעריצה במגזין **אינדיפנדנט** בשנת 1989:

ביום שבו יצא לאור באמריקה ספרי *The Female Eunuch* שעט לעברי אדם עטוף בדים מתנפנפים ואחז בידי. "תודה לך", התנשף בגרון ניחר, "תודה לך על כל מה שאת עושה עבורנו הבנות!" גיחכתי, הנהנתי ולקחתי צעד לאחור בעודי מנסה לחלץ את ידי מהטלף העצום, המגויד, השעיר ועטור הטבעות שתפס בה. הפרצוף שבהה לעברי היה מטויח במייק-אפ עבה שדרכו כבר בצבו הזיפים, מתחרים ללא תוחלת בפאת דינל מפוארת להדהים ושני זוגות של ריסים מלאכותיים. על הצלעות שבלטו אחת אחת מבעד לשמלת הפראו הדקיקה נח סמל שחרור האישה, עשוי פלדה מפולשת. הייתי צריכה לומר: "אתה גבר. הספר עשה בשבילך פחות מכלום. עוף לי מהעיניים".

אין צורך בניתוח מעמיק כדי להוכיח שתחושת גועל כמו זו שגריר מפגינה שייכת לאותו סחר-מכר בשנאת נשים שהיא וחברותיה הטרפיות מתיימרות להילחם בו. תחת זאת אפשר להתפעל מהמופע הנדיר הזה של ארס טרנסמיזוגיני שבדרך כלל מגיע עטוף ביריקות של זרים, והנה כאן הוא מרופד בפריבילגיות הסגנוניות הנינוחות של הספרות בינונית המצח. זה קצת כמו לצפות בג'וליה צ'יילד מבשלת תינוק.

מצד שני, גריר מדמה לעצמה זה שנים רבות כי היא האיד של הפמיניזם, הבוקע מעת לעת ממשכנו התת-קרקעי על מנת לצרצר בכנפיו ולהשיל את עורו באחד מערוצי הטלוויזיה המרכזיים. ב-2015 הכתה גלים כשהכריזה כי החלטת המגזין **גלאמור** להעניק את פרס אשת השנה לקייטלין ג'נר - זמן קצר אחרי שהצטלמה ל**וונטי פייר** - היא "מיזוגינית". לאחר שחטפה תגובות זועמות שחררה גריר את ההודעה המופלאה הבאה: "זה שחתכת לעצמך את הזין ושמת שמלה לא הופך אותך לפאקינג אישה. ביקשתי מהרופא להאריך לי את האוזניים ולצייר לי כתמי שמש על העור ואני הולכת ללבוש מעיל חום אבל כל זה לא יהפוך אותי לפאקינג קוקר ספניאל". מפתיע יותר היה לשמוע את גיבורת הגל השני אטקינסון, שסנגרה פעם על סולאנס, משחררת פנינים טרפיות בכנס באוניברסיטת בוסטון ב-2014: "יש מאבק סביב המגדר. כלומר, פמיניסטיות מנסות להיפטר מהמגדר. והטרנסג'נדרד [transgendered, כך] מחזקים את המגדר". העובדה שאטקינסון נאמה בכנס בשם "שחרור האישה בסוף שנות השישים ותחילת השבעים" מעודדת, כמובן, את הנטייה לראות בגל השני את עידן האופל של ההיסטוריה הפמיניסטית.

אלא שהדברים נראו מעט אחרת ב"כנס הלסבי של החוף המערבי" שהתקיים בשנת 1973. בערב הראשון של הכנס הפריעו מפגינות להופעתה המתוכננת של זמרת הפולק הטרנסקסואלית בת' אליוט וניסו לסלק אותה מהבמה. למחרת נשאה הפמיניסטית הרדיקלית רובין מורגן, עורכת האסופה רבת ההשפעה *Sisterhood Is Powerful* שהופיעה בשנת 1970, את הנאום המרכזי בכנס. בנאום, ששוכתב ברגע האחרון, הכריזה מורגן על אליוט כ"אופורטוניסט, מסתנן, מחריב, עם מנטליות של אנס". דבריה פורסמו מיד בעיתון המחרתי קצר הימים *Lesbian Tide*, ומשם הגיעו אל קהל רחב יותר:

לא אקרא לזכר "היא"; שלושים ושתיים שנות סבל בחברה האנדרוצנטרית הזאת, שנים של הישרדות, הן שזיכו אותי בתואר "אישה"; גבר הולך פעם אחת ברחוב בבגדי נשים, סובל (או נהנה) מהטרדות במשך חמש דקות, ואז הוא מעז, הוא מעז להעלות בדעתו שהוא מבין את סבלנו? לא,

בשם אימותינו ובשמנו, בל נקרא לו אחות. אנו יודעות במה מדובר כאשר לבנים מתחפשים לשחורים; אותו דבר בדיוק קורה כשגברים לובשים דראג.

בזאת בדרך כלל נגמרים הדיווחים על הכנס, לעיתים קרובות במין נימה של ניסיון מפוכח: "הו, כמה שהיה אז חרא". אך כפי שההיסטוריון פין אנקה (Enke) טוען במאמר מצוין ב-*Transgender Studies Quarterly*, רוב הדיווחים הללו מתעלמים מהעובדה שב-1971, לאחר שהוריה של בת' אליוט דחו אותה, סניף סן פרנסיסקו של הארגון הלסבי הארצי "בנות ביליטיס" אימץ אותה אל חיקו. באותה שנה נבחרה אליוט בת התשע-עשרה לסגנית נשיאת הסניף, ואז גם זכתה לתמיכתה החמה של "משמרת הדייקיות של מחוז אורנג' בכנס שחרור האישה בלוס אנג'לס. אליוט אף הייתה חברת הוועדה המארגנת באותו כנס שממנו סולקה לדרישת מיעוט קולני מקרב המשתתפות. באשר לנאומה נוסף הארס של מורגן, אנקה מציע את האפשרות שמתקפותיה על אליוט נבעו מחוסר הביטחון שחשה לאור הזמנתה לנאום בכנס לסבי אף שחיה עם גבר - גבר שאותו ניסתה לעיתים קרובות, אך ללא הצלחה, להציג כנשי במיוחד כדי לחזק את המוניטין הרדיקלי שלה.

מהסיפור הזה אפשר ללמוד שני דברים. ראשית, הפמיניזם הרדיקלי של שנות השישים והשבעים היה הטרונומי כמו כל תנועה פוליטית אחרת, מ"אוקיופיי" ועד הקמפיין של ברני סנדרס. שנית, לפחות במקרה הזה הטרונומיה הפמיניסטית הייתה פחות עניין של שנאת טרנסיות צרופה מאשר הד עקיף, אפילו שולי, למשבר גדול יותר שאחז בתנועה לשחרור האישה ונסב על שאלת הגוון הרגשי הראוי לגישה פוליטית לחיים. הרחבת הביקורת הפמיניסטית אל חיי היומיום אמנם הולידה תיאוריה שרירית, המתחרה בקלות בכל תובנה מרקסיסטית על הקפיטליזם, אך דחקה את הגל השני לתוך פינה. אם, כפי שטענו התיאוריות הרדיקליות, הפטריארכיה חולשת לא רק על המשפט, התרבות והכלכלה אלא גם על חיי הנפש של כל אישה, הרי אפשר יהיה לממש את המהפכה הפמיניסטית רק באמצעות סריקה מדוקדקת של תודעותינו בחיפוש אחר שרידים של עליונות גברית - מעין פליית כינים פוליטית, אם תרצו. והזירה שבה נדרשה מלאכה זו בבהילות הרבה ביותר - ושבה היא הפכה למורכבת ביותר - הייתה חדר המיטות. הפמיניסטיות הרדיקליות שלא הרפו לרגע ממאבקן לפתיחת הזירה המינית לביקורת פוליטית נדרשו עתה לשים לא רק אחד בלב, אלא גם אחד בפה. מכאן סיסמתה המפורסמת של אטקינסון: "פמיניזם הוא התיאוריה, לסביות היא הפרקטיקה". כזה היה האקלים הפוליטי שבו גם אליוט וגם מורגן, זו כטרנסקסואלית וזו כחשודה בהטרסקסואליות, גילו כי מעמדן כנשאות לגיטימיות של הפוליטיקה הפמיניסטית מאוים. האיום נשקף מהרעיון שהלך והיכה שורש בקרב פמיניסטיות רדיקליות, ולפיו "לסביות" היא הצורה האסתטית המועדפת לתיווך בין נשים כפרטים ובין ההיסטוריה שאותה נדרשו לעצב; בין האישי לפוליטי, אפשר לומר.

הפמיניזם הרדיקלי בכללותו, אם כן, הכיל גם לסביות חובבות-טרנסיות וגם סטרייטיות שונאות-טרנסיות; ובכל זאת ניתן לצייר קו של המשכיות היסטורית מהלסביות הפוליטית, זרם ספציפי ובוודאי לא דומיננטי בתוך הפמיניזם הרדיקלי עצמו, ובין התופעה בת זמננו המכונה פמיניזם רדיקלי מדיר-טרנסיות. קחו לדוגמא את שילה ג'פריז (Jeffreys), אקדמאית פמיניסטית לסבית בריטית שיצאה לאחרונה לגמלאות מאוניברסיטת מלבורן באוסטרליה. באביב ימיה הייתה ג'פריז חברה בקבוצה הפמיניסטית המהפכנית של לידס, שהתפרסמה בזכות גילוי הדעת המסעיר "לסביות פוליטית: הטענות

נגד הטרורסקסואליות", שחולק בכנס ב-1979. גילוי הדעת הגדיר את הלסבית הפוליטית כ"אישה המזדהה עם נשים ואינה מזדיינת עם גברים", אך לא חייב אותה לשכב עם נשים. גילוי הדעת נטל גם מחוש ההומור הרציני עד אימה של **מניפסט החלאה**: "להיות פמיניסטית הטרורסקסואלית זה כמו להיות פרטיזנית באירופה תחת הכיבוש הנאצי, שמפוצצת גשרים ביום ובערב ממחרת להקים אותם מחדש". מאז הפכה ג'פריז את הכפשתן של טרנסיות לעסק מכניס, וכיום היא ניצבת בראש רשימת המרצות המבוקשות של הסצנה הטרפית. כמו טרפיות רבות, היא מאמינה כי החיקויים הזולים של נשיות שמאמצות טרנסיות (בעיני רוחה) משחזרים את הסטריאוטיפים המזיקים המדכאים נשים מלכתחילה. "את הטרנסג'נדריות אצל גברים", (כותבת ג'פריז בספרה *Gender Hurts* (2014), "אפשר להבין כניכוס חסר רחמים של חווייתן והווייתן של נשים". היא נהנית גם להפנות לספרות סקסולוגית שמגדירה טרנסג'נדריות כזן של פאראפיליה. טרפיות כמו ג'פריז אוהבות לטעון שנשים טרנסג'נדריות אינן אלא מסיגי גבול ושולחי ידיים, מציצנים חולניים שמטכסים עצה כיצד יסתננו אל המרחבים המוגבלים לנשים על מנת להוציא לפועל את מבצע שוד התחתונים הגדול ביותר בהיסטוריה הצבאית.

אני מקבלת עליי בשמחה את התיאור. פסטיבל המוזיקה לנשים (Womyn) של משיגן נודע למרחוק, בין היתר בזכות גישתו הלא מחייבת לביגוד. לו התמזל מזלי להשתתף בו לפני שחוסל בידי פעילות טרנסיות ב-2015, אפשר לומר עם יד על הברקנשטוק שלא הייתי שם בשביל המוזיקה. למעשה, אולי הדרך הטובה ביותר להבין את הטרפיות, או לפחות את הלסביות שביניהן, היא כמהדורת בנות-על-בנות של התופעה המכונה "פאניקה הומואית". אני לא מנסה לרמוז שכל הטרפיות נמשכות בסתר לטרנסיות - אם כי התופעה האירונית והמענגת הזאת שכיחה יותר, כנראה, מכפי שמעוניינים להודות - אלא שהפמיניזם המדיר טרנסיות ירש מהלסביות הפוליטית את האימה מפני מרדנותה של התשוקה. הנשא המסורתי של הפאניקה ההומואית, ויהיה זה סנאטור או חבר זוטר בבית הנבחרים, הוא סובייקט שמאויס בידי תשוקות מסוכנות פוליטית: על מנת להציל את עצמו הוא משליך את תשוקותיו על אחרים, ואז מנסה לחסל אותם באמצעות חקיקה או השמצות. הלסבית הפוליטית גם היא לכודה בין פטיש הפוליטיקה לסדן התשוקה. כפי שהכריזה ג'פריז ב-2015 בפני "קבוצת ההיסטוריה הלסבית" בלונדון, הלסביות הפוליטית תוכננה כפתרון לדיסוננס הקוגניטיבי הממשי עד כאב שהוליד הפמיניזם ההטרורסקסואלי: "למה ללכת לכל הפגישות האלה שבהן את משתתפת ביצירתן של תיאוריה ופוליטיקה נפלאות, ואז ללכת הביתה אל, במקרה שלי, דייל, ואת יושבת שם, את יודעת, מול הטלוויזיה, וחושבת לעצמך: 'זה מוזר. זה מרגיש מוזר.' אבל בדלנית אמתית אינה מסתפקת בגט. היא ממשיכה, בעקביות פראנואידית, לטהר את חדרי הנפש מכל דבר שאפשר לקשר בדוחק לפטריארכיה. ולתשוקה אין פטור. הלסביות הפוליטית מיוסדת על אדני האמונה שאפילו את התשוקה אפשר לחשל אם הכבשן חם מספיק. עבור ג'פריז וחברותיה, לסביות אינה זהות מולדת אלא אקט של הכרעה פוליטית. זהו עולם שבו ביולוגיה אינה גורל, עולם שבו לסביות היא עניין של עיניים פקוחות, לא של ירכיים פשוקות.

אבל מה עם דייל? אולי גם לו ההטרורסקסואליות לא עושה את זה? לא נראה שג'פריז העלתה אי פעם על דעתה את האפשרות שמישהי מבין ה"טרנסג'נדרז", כפי שהיא אוהבת לקרוא לנו, החליטה לעבור מגדר כדי לחמוק ממה שהיא מאבחנת בדיוק רב כ"מאסר העולם של ההטרורסקסואליות". האירוניה העילאית של ההיסטוריה הפמיניסטית היא שאין נשים ש"מזדהות עם נשים" יותר מטרנסיות לסביות כמוני. בת'

אליט ואחיותיה הן הלסביות הפוליטיות האוֹרְגָנִיליות: נשים שנטשו לא רק את הגברים שבחייהן אלא גם את הגברים שהיו בעצמן. אנו בדלניות ביחס לגופינו שלנו. אנחנו כה מחויבות למטרה, שאנו לוקחות על עצמנו להרעיל דרך קבע את מלאי הביולוגיה הזכרית של העולם. לטרפיות כמו ג'פריז נאמר רק שחיקוי הוא החנופה הכנה ביותר. אבל בואו נשמור על פרופורציה: בזכות ג'פריז, כמה נשים בשנות השבעים הסתפרו קצוץ. בזכותנו יש פחות גברים על פני כדור הארץ, פשוטו כמשמעו. ואלרי, על כל פנים, הייתה גאה בנו. "האגודה לחיתוך גברים" הוא שם מהמם למדי לקבוצת קריאה טרנסקסואלית.

טוב, אבל עכשיו אני ממש מפליגה בפרשנות. הרעיון שטרנסיות לסביות מהוות מעין אוונגארד פמיניסטי הוא לא רציני, מושך ככל שיהיה. לו הייתי מתעקשת עליו, הייתי נאלצת לזנוח את מה שבעיניי הוא הלך הממשי מכישלוננו של פרויקט הלסביות הפוליטית: ששום דבר טוב לא ייצא מהניסיון לדחוק את תשוקותינו אל הסד של עיקרון פוליטי כזה או אחר. זה כמו לנסות לעשות אמבטיה לחתול. אין בכך כדי לומר שהפוליטיקה אינה יכולה לעורר תשוקה. סולידריות, למשל, יכולה להיות מחרמנת מאוד - ואין ספק שבכך בין היתר היה כוחן הגדול של קבוצות העלאת התודעה של שנות השבעים. אבל אי-אפשר להתחרמן **בכוונה**, בשם הסולידריות, באותו מובן שבו אפשר לשלוח בשמה מכתבים או לצעוד ברחובות עם אחיותיך לנשק. התשוקה, מטבעה, היא ילדית ומתנגדת למרות. מרגע שנתחיל לשפוט אותה לפי צדקת התוכן הפוליטי שלה, נתחיל גם להתיר תשוקות מסוימות ולאסור על אחרות, והדרך הזאת מובילה היישר אל המוסרנות. נסי לדמיין את חייך כשונת ים פמיניסטית שמשושי תשוקתה מתכנסים ברתיעה מפני כל מגע עם הפטריארכיה. לא תוכלי לראות שום דבר בטלוויזיה.

חשוב להדגיש עד כמה לא מקובל כיום בשמאל להעלות על הדעת שמעבר מגדרי מבטא את כוחה של תשוקה ולא רק את אמיתותה של זהות. אפשרות זו מחייבת הבנה של טרנסיות לא כעניין של **מה שאת** אלא כעניין של **מה שאת רוצה**. התפקיד העיקרי של הזהות המגדרית כמושג פוליטי - וכיום גם כמושג משפטי - הוא לדחוק הצידה, ואף לשלול לחלוטין, את חלקה של התשוקה בתופעה שאנו מכנים בשם "מגדר". היסטורית, שימוש זה נובע מרצונם של תומכי זכויות הטרנס להרגיע את החשד שטרנסים, ובמיוחד טרנסיות, עוברים התאמה מגדרית על מנת להשיג משהו - כסף, סקס, פריבילגיות משפטיות, או ילדות קטנות בשירותים ציבוריים. כפי שטוען התיאורטיקן הפוליטי פיזלי קארה (Currah), המדינה נכונה הרבה יותר לאשר את בקשותיהם של יחידים למעבר מגדרי רשמי כאשר ברור לה שהם אינם מרוויחים מכך דבר. ב-2002 בית המשפט העליון של קנזס ביטל בדיעבד את נישואיהם של אשה טרנסית ובעלה המנוח, שאת עזבונו בסך 2.5 מיליון דולר עמדה לרשת, בטענה שאלו אינם מוכרים בגלל האיסור על נישואים חד-מיניים במדינה. האישה הצליחה לשנות מ"ז" ל"נ" את סעיף המין בתעודת הלידה שנים לפני כן במדינת הולדתה ויסקונסין, אך ברגע שביקשה לפדות במזומן את המעבר המגדרי הזה, תוקפו נגזז כליל.

אני לא אומרת שהאישה הזאת שינתה את מגדרה רק כדי להתעשר. אני שואלת: ואם כן, אז מה? אני בספק אם מישהי מאיתנו עוברת את התהליך רק משום שהיא רוצה "להיות" אישה באיזה מובן אקדמי מופשט. בטח לא אני; אני עברתי בשביל רכילות ומחמאות, ליפסטיק ומסקרה, בשביל לבכות בסרטים,

בשביל להיות החברה של מישהי, בשביל לתת לה לשלם חשבון או לסחוב לי את התיק, בשביל השוביניזם שוחר הטוב של פקידי בנק וטכנאי כבלים, בשביל האינטימיות הטלפונית של חברות נשית ממרחקים, בשביל הפסקות לתיקון איפור בשירותים שבהן, כמו ישו הצלוב, אני מוקפת משני צדדי בחוטאות, בשביל צעצועי מין, בשביל להרגיש לוחטת, בשביל שבוצ'יות יתחילו איתי, בשביל הידע הסודי על דייקיות שצריך לשים עליהן עין, בשביל מכנסוני ג'ינס, חזיות ביקיני, ושמלות, ואלוהים - בשביל השדיים. עכשיו את ודאי כבר מבינה מה הבעיה עם תשוקה: בדרך כלל אנחנו לא רוצות את מה שאנחנו אמורות לרצות. כל טרפית תספר לך שכל אלה הם בסך הכול מחלצותיה המסורתיות של הנשיות הפטריארכלית. היא גם לא תטעה. שיהיה ברור: גם אם האידיאולוגיה שלהן אינה אלא חברת קש שמאחוריה מסתתר גועל מוסרני מהזן המצוי, עמדתן של הטרפיות היא שצריך לפרק את המגדר. בקנה המידה של מהפכנות פמיניסטית, הטרפיות מותירות טרנסיות כמוני הרחק מאחור, מתגנדרות באבק רגליהן. במובן הזה, מישהי כמו טי-גרייס אטקינסון, המתארת את עצמה כפמיניסטית רדיקלית שמחויבת לפירוק המהפכני של מערך הדיכוי המגדרי, היא לא הדינוזאורית; הדינוזאורית היא זו שהולכת למרוט גבות פעם בשבועיים - אני.

אולי צריך להעלות לי את התודעה, אבל אין לי כוח. כשחברת התעופה מאבדת את המזוודות שלך, את לא מגיבה באמירה פוליטית נוקבת על רודנותו של הרכוש הפרטי; את פשוט רוצה את המזוודות שלך בחזרה. העובדה הזאת בולטת במיוחד לאור הבלבול שאחז בתיאורטיקנים קווריריים מזן מסוים בכל הנוגע לניתוח התחתון. על סמך תחילית משותפת אקראית, אלה נוטים להתייחס לטרנסג'נדרים כמעין קמעות של הפוליטיקה הטרנסגרסיבית שהם דוגלים בה. בימים אלו, הרעיון שרק אם יהיה לך פות תוכלי להיות אישה אמיתית נחשב לביטוי של ריאקציוניות קיצונית. פמיניסטיות טובות רבות מצליחות להסכיך עם הניתוח התחתון רק בתור החלטה אסתטית אישית: "אם זה מה שיגרום לך להרגיש יותר בנוח עם הגוף שלך, אז נהדר". זוהי חשיבה שגויה ומתנשאת. ברור שניתוחים להתאמה מגדרית הם פרקטיקה אסתטית שניצבת על אותו רצף שעליו עומדים גם ניתוחים מן הסוג המכונה "קוסמטי" (אף אחת לא נכנסת לחדר הניתוחים ומבקשת מנוש מכוער). זה לא שאין מדובר בהחלטה אסתטית, אלא שאין בה שום דבר **אישי**. זהו הפרדוקס הבסיסי של השיפוט האסתטי: הוא סובייקטיבי ואוניברסלי בו-זמנית. טרנסקסואליות אינן רוצות ניתוח תחתון בגלל שלדעתן הפרטית פות יראה עליהן יותר טוב מפין. טרנסקסואליות רוצות פות בגלל **שלרוב הנשים יש פות**. תקראו לי טרנספובית אם אתן רוצות - זה לא ימנע ממני לפרוס את הזין שלי לפלחים כמו פרח הבצל המטוגן של צ'ילי.

קוראת יקרה, עכשיו אני מפריזה משום שאני מנסה להסביר לך משהו שמעטות מאתנו מעזות לדבר עליו, ודאי בציבור, ובמיוחד כשאנחנו מנסות להרגיש פוליטיות: לא אַת העובדה הברורה והמשעממת למדי - למי מבינינו שחיות אותה - שטרנסיות רבות משתוקקות להיות נשים סיסג'נדריות, אלא את העובדה האפלה והמצערת הרבה יותר שטרנסיות רבות **משתוקקות להיות נשים, נקודה**. וזה משהו שטרנסיות בפירוש לא אמורות לרצות: בתחביר של האקטיביזם הטרנסי בן זמננו אין מודוס של איווי. טרנסיות הן נשים, מודיעים לנו בהתנשאות רכה כמשי, כאילו התבלבלנו לרגע בין עצמנו ובין צי'מאמאמנדה נגוזי אדיצ'דיה, כאילו אנו בסך הכול לכודות בפוליטיקה הלא-נכונה, כאילו התרופה לדיספוריה היא התעוררות פוליטית. איך את יכולה לרצות להיות משהו שאת כבר? תשוקה מסמנת היעדר; אי-אפשר

לרצות את מה שכבר יש לך. להודות בכך שמה שהופך נשים כמוני לטרנסיות אינו זהות אלא תשוקה, משמעו להכיר בכך שחלקים נרחבים מההליך המכונה "מעבר מגדרי" מתרחשים בחדרי ההמתנה של ההשתוקקות, להכיר באפשרות שהשדיים שלך לעולם לא יגדלו, שהקול שלך לעולם לא "יעבור", שההורים שלך לעולם לא יתקשרו בחזרה.

זו הרומנטיקה של האכזבה, אפשר לומר. את רוצה משהו; מצאת סוף סוף מושא שייתן לך את מה שאת רוצה. המושא הזה הוא אדם, או עמדה פוליטית, או מחווה אמנותית, או חולצה שעולה עלייך. את נקשרת למושא, הולכת אחריו ממקום למקום, סוחבת אותו איתך, צופה בו בטלויזיה. יום אחד, את מספרת לעצמך, הוא ייתן לך את מה שאת רוצה. ואז, יום אחד, הוא לא נותן. פתאום עולה בדעתך שהמושא שלך כנראה כבר לעולם לא ייתן לך את מה שאת רוצה. אבל לא מזה נובעת האכזבה, לא באמת. מה שמאכזב זה שעכשיו לא קורה כלום. המושא שלך נשאר. את ממשיכה ללכת אחריו ממקום למקום, לאפסן אותו במגירה, להשקות אותו, לציץ אליו ברשת. הוא ממשיך לא לתת לך את מה שאת רוצה - אבל את זה כבר ידעת. בינתיים הבנת משהו אחר: שאין ממש קשר בין לא לקבל את מה שאת רוצה ובין לרצות אותו. הכרה בטעות לא משככת את הכאב. את לא רוצה משהו בגלל שככה בסוף תשיגי אותו. את רוצה אותו בגלל שאת רוצה אותו. זו דרגת האפס של האכזבה שמבנה תמיד את התשוקה ומאפשרת אותה. הרי אילו נגזר עלייך לרצות רק דברים שתוכלי בוודאות להשיגם, לא היה מותר לך לרצות כלום.

כל זה נאמר לא כדי לעורר רחמים עליי ועל שאר הטראנסיות העצובות. מספיק ורדים כבר נערמו ליד יצועינו. הנקודה היא בסך הכול שגם טרנסיות רוצות דברים. הערוצים שבהם זורמות תשוקותינו עמוקים ודקיקים לא פחות משל כל אחד אחר, וחסרונו עשיר מנשוא. אולי משום כך יציאה מהארון מרגישה לפעמים כמו התאהבות, שמלה ראשונה כמו נשיקה ראשונה, דיספוריה כמו שברון לב. שמה השני של האכזבה, אחרי ככלות הכול, הוא אהבה.

אנדריאה לונג צ'ו היא סופרת ומבקרת. ספרה *Females* ראה אור בהוצאת Verso ב-2019. מאמר זה פורסם לראשונה בגיליון 30 (חורף 2018) של כתב העת *n+1* תחת הכותרת "On Liking Women". תרגום: מתן קמינר
